



Излиза два пѣти въ
мѣсеца. Годишна цѣна
е: гр. 20.— Безъ пред-
плата Спомоществова-
тели не сж пріети.—

Кн. 21. | Год. I.

Писма или статіи ще
се отпиратъ право до
Издателя въ Руссе.—
Неплатени писма не
сж пріети.—

С Л А В А

ПОВРЕМЕННО ДУХОВНО СПИСАНІЕ

1. ІУНІЙ. 1872.

КЪМЪ ПОЧИТАЕМІТЬ ЧИТАТЕЛИ!

Още три броя и листѣтъ ни ще свърши първата си година
отъ както излиза, затова имамъ честта да позовемъ Почит.

Читатели да са запишатъ отъ ново за спомощници, за
което издадохме на особени нѣвѣстія слѣдующето:

При всичкитѣ мъчнотѣи и злоупотребленія които пре-
търпѣхъ презъ първата година, въ издаваніето на Духов-
нія листъ „Слава“ то и пакъ съ помощта божія рѣшихъ
ся да го следвамъ и за идущата година.— Който е чель
листа ни, той ще знае, каква му е цельта; а и за въ
бъдуще *Славата* ще слави Бога ще говори: върху *Цър-
квата*, върху *Христіанската вѣра*, най-много ще са за-
нимава: съ *Моралнитѣ поученія*, и други вътрешни ра-
зясненія отъ *Христовото учение*, съ една речъ, ще са
труди споредъ силитѣ си да помага на Духовното ни про-
свѣщеніе, съ което е свързанъ и животътъ ни. А това е
мислѣж, нужно за развитіето и напредѣкътъ на сѣкій
Христіанскій народъ, защото въ насъ вѣрата и народ-
ността е една и сжщата.— Освѣнь това, *Славата* ще
са занимава по нѣкоги и съ *Народната ни Икономіѣж*,
защото мислимъ на този начинъ като са распространява
ученіето ще бѣде по-полезна за всѣкій Христіанинъ, а

особенно трѣба да са потрудимъ за развитіето на народната ни икономіѣ, която е доста въ лошево състояніе, а нѣкъ отъ неѣ зависи общія напредѣкъ.

Мнозина отъ Почит. ил. Спомощници са опияквахъ, че листѣтъ ни не излизалъ редовно; а за да не бѣде това и за напредѣ, следъ дълги размисленія, видѣхъи че не е възможно да съществува единъ листъ съ год. цѣна гр. 20, и да излиза два пати въ мѣсеца. Затова намѣрихме за по-добрѣ да го издаваме веднажъ въ мѣсяца, на много по-голѣмъ форматъ на 8 нѣ. А колкото за цѣната, опредѣлями пакъ съвсемъ умѣренна т. е. гр. 24, за година, заедно съ пощанскитѣ разноски.—

Като знаемъ че съществуваніето на този листъ зависи само отъ родолюбиви Спомощници, то молимъ съкого който желае доброто на църквата, вѣрата и на народното развитіе, да са запише за приемателъ или да подари на нѣкое училище. Г-да Настоятелитѣ отговаряжъ за стойността, и ще иматъ право 10 на 100 за трудѣтъ си.

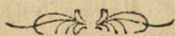
Имената на Почит. Спомощници заедно съ предплатата, некъ ми ся испроводяжъ най-късно до 15 идущій мѣсець Юлій, дето на 1-вй Августъ да излѣзе 1-вй брой отъ печатъ.

И тѣй като съмъ увѣренъ въ любовта, която иманія народъ къмъ Църквата и общія напредѣкъ, надѣвамъ са какъ идущата година ще бѣдемъ честити съ повече Спомощници и Читатели;— Като са общавамъ какъ ще са потрудж да отговорж по-добрѣ на програмата си. Въ този случай отъ голѣма полза ще ми бѣдять умнитѣ помощи, съ които би ма удостоили нашитѣ писатели.

Съ надѣжда и упованіе, пушамъ въ бѣлъ свѣтъ, между Христіанскій народъ това приканваніе и дано бѣде прието.

Т. Х. Станчевъ.

Руссе 25 Маій 1872.



С Л О В О .

Казано въ черковата Св. Димитрія

въ
ВИДИНЪ.

Ето ни пакъ въ Божійтъ храмъ, пакъ предъ Святійтъ олтаръ, исправени прѣдъ честнія кръсть, даваме исповѣдъ за извършенитъ си работи и смиренно молимъ създателя за разумно освѣтленіе въ бѣдущитъ!...

Господь, спорѣдъ свидѣтелството на псалмопѣвца, слѣзе едно врѣме при синоветъ чловѣчески да види—имали нѣкои да познавахтъ и търсѣхтъ Бога, но не намѣри ни одного — сички сж отклонили и до единъ потънали въ злото: намѣри Фарисеи и книжници, които, съ убиваніето на невиннитъ, мисляхъ чи служатъ на Бога; посрѣщнахъ го Іуди, които цалувахъ съ уста, а при-давахъ съ рѣцѣ; намѣри Пилати и Ироди, които са подигравахъ съ истината и мѣяхъ рѣцетъ си въ кръвта на праведнитъ!

Само при послѣднія часъ — при распятіето, са явихъ вѣрни и мъжественни Іовановци, за да приематъ Божественното всиновленіе отъ кръста; въ тѣзи послѣднія минути, са намѣрихъ и благоразумни и достойни стотници да стоѣхтъ на стража прѣдъ гроба Господень; въ този страшенъ часъ излѣзохъ Іосифовци и Никодимовци, които дързнахъ да искатъ отъ Пилата тѣлото Іисусово; явихъ са най-послѣ и милосърди Саломи и Магдалини, които дадохъ първо извѣстіе за възкресеніето. — Имали таквизъ между насъ? —

Както тогазъ, братія, са яви Богъ на чловѣцитъ, тѣй и сега е сѣкога при насъ; той вижда сичкитъ ни сърдечни вътрешности и душевни наклонности; той редомъ глѣда на синца ни, и види сичкитъ наши добри и лоши работи: види, какъ тѣзи, които са разбрали неговата смъртъ, са распинавахтъ духомъ; види многопѣтнитъ наши поклоненія — слуша безчисленнитъ ни молби и хваления. Но, какво отъ сичко това, когато той и на Голгота

е видѣлъ много поклоненія, и при Пилатѣнитѣ сѣди е чувалъ хвалбитѣ: „*Радуйся царю Іудейскій*, а послѣ биде усѣденъ на смъртъ?— Много изъ помежду насъ ни вижда съ сълзи на очитѣ, чува устнитѣ ни въздишки; но, какво и отъ това, когато и на Голгота видѣ той много, които ридаяхъ и си скубехъ коситѣ съ ржцѣ, а между това тѣ осѣдихъ да са приковятъ неговитѣ на кръста?—

Не иска само това нашійтъ Спаситель отъ насъ; не за слава и поклоненія пріе той да виси на кръста; не за въздишки и плачове пролъ той святата си кръвь.— Този кръсть, братія, знамѣнува още друго— по-голѣмо и много по-високо нѣщо: тука е сѣдѣтъ на сичкія свѣтъ— сѣдѣтъ на нашитѣ мисли и дѣла; тука е сичко за нашійтъ сегашенъ и бѣдущи животъ; тукъ— прѣдъ този кръсть трѣба да са расправи домовладиката съ робитѣ, и Спасительтъ съ душитѣ, които той съ кръвьта си е искунилъ.— *Прійдите*, ни казва той чрезъ пророка, *прійдите и истязжимся!*

Страхъ и трепѣтъ обладава човѣка, като си припомни това Господньо призованіе, по кой може да са отрѣче отъ Него?— Никой. И тѣй, служителъ на святія олтаръ, владика или священникъ, стани прѣдъ честнія кръсть и дай испитъ! Спасительтъ, за да ти отвори пѣтъ въ святата черкова, за да ти даде пристѣпъ къмъ прѣстольтъ на благодатьта, са прикова на кръста.— Какъ са ползувашъ ти съ това драгоцѣнно право и какъ прѣдстоишь прѣдъ прѣстольтъ на благодатьта?— Служишь ли ти примѣръ за благополученъ животъ прѣдъ своето стадо?— Ако ти право правишь, ако за тебе нѣма друга по-голѣма радость, освѣнь да слушашъ, чи твоитѣ духовни чада ходѣтъ по истинната Христова, ако въ случай на нужда ти, по примѣра на твоя пастироначаликъ, си готовъ да положишь душата за стадото си, то блазѣ тебе: ти си Іерей по чинѣтъ Иисусовъ, приближи са съ дързновение къмъ честнія кръсть, любзай язвитѣ и поemi отъ тѣхъ новъ духъ за мѣжество и любовь къмъ нови подвизи.— Подиръ свръшваніето на земнитѣ си служби, ти ще влѣзешъ въ нерѣкотворната небесна скинія, при-

готвена отъ прѣдтеча нашего Иисуса. Но, ако твоиѣ рѣцѣ сѣ издигнѣ нагорѣ, а сърдцето ти постоянно слазѣ доло; ако тимянтѣ възлиза къмъ небето, а мислитѣ ти сѣкога са разсѣяни по земята; ако, като стоишь прѣдъ Господнята трапеза и чупишь жизненнѣ хлѣбъ за другѣ, а ти си гладенъ духомъ и намѣсто манна, търсишь раскошни ястѣя и питѣя, то отдалечи са отъ този кръстъ— твоео мѣсто не е тукъ.....

И ти сѣдѣя, властелинѣ надъ сѣдбата на ближнитѣ, комуто е дадено право да връзва и развързва, стани прѣдъ този кръстъ и са испитай. Помни, чи и ти нѣмашъ, нито щѣше да имашъ нѣкоя власть, ако ти не бѣше дадена съ више; знаешъ ли ти, чи и твойтъ сѣдъ е— сѣдъ Божественъ?— Наумъ ли ти е сичко това и държишь ли ти съ страхъ Божиитѣ терзи на правдата? Ако ти не правишь разлика въ лицата, за да откривашъ истината, колкото и да е прикрита отъ другитѣ; ако твоео лице никога не е омивано съ кръвта и сѣлзитѣ на праведно-усѣденитѣ; ако ти съ правосѣдіето сѣкога си бивалъ като ангелъ утешителъ за невиннитѣ души: то дързновенно са приближи къмъ бѣдущѣя твой сѣдѣя— Господа, любзай ранитѣ му и изсмучи отъ тѣхъ нова сила да побѣждавашъ лѣжата и лукавствата, да са боришь съ искушенѣята и съблзнитѣ за освѣтленіе на правдата.— Тамъ, на всемирнѣя сѣдъ и ти ще стоишь одѣснующъ, ще са помилвашъ и ще бѣдешъ увѣнчанъ съ вѣнецътъ на правдата.— Но, ако ти, като си ималъ власть да ослободишь невиннѣя и си знаелъ неговата невинность, си го предалъ въ рѣцѣтѣ на врагътъ, за да не ускърбишь неговата гордость; ако ти, намѣсто да усѣдишь и завардишь невинностьта, са радвашъ надъ нейното потѣпкваніе и я карашъ да са влачи отъ едно сѣдилище— въ друго; ако твоята правда е само да си оміешъ рѣцѣтѣ прѣдъ народътъ: то отдалечи са отъ честнѣя ми кръстъ; твоео мѣсто не е тукъ, а тамъ между сѣдѣитѣ на Пилата.

И ти, ученій искатель на мѣдростьта, който сичкѣя си животъ прокарвашъ, за да търсишь истината и изучавашъ тайната на свѣтътъ, смири се и стани на испо-

вѣдь!— За да не са губишь напразно изъ чловѣческитѣ заблужденія; за да не са пуцашь въ разни помышленія за началото и крайтъ на свѣтътъ и чловѣка; за да можешъ да достигнешъ и изучишь точно истиннитѣ закони на свѣтътъ, всевишнійтъ та наградилъ съ умъ, който ти е водителъ къмъ сѣко твое прѣдпріятіе.— Какъ са ползувань ти съ този Божій даръ?— Подиръ толкози трудъ и усиліе позналъ ли си що е истина?— Увѣрили са, чи истината я нѣма ни на земята, ни на небото, освѣнь въ токози, който е источникътъ на сѣка истина— въ единороднія синъ и слово Божіе?— ако ти, при сѣко разискваніе на истината, никога незабравяшь нейнійтъ источникъ — Исуса; ако ти, като служишь на истината, са считаешь чи служишь на Бога; ако славата Божія и благото на народа ти, а не твоео самолюбіе и лакомство, та карятъ къмъ издирваніе: то съ открито сърдце приближи къмъ този кръстъ, който е най голѣмія свидѣтель и творецъ на истината, любзай ранитѣ, принесени за нея и поеми мѣжество за нови подвизи.— Ако ти я обичаешь тука, то отъ нея и за нея— сичко ще получишь на небето— ще бѣддишь турень тамъ, дето е само една истина, единъ свѣтъ и една радость. Но, ако святата истина въ твоитѣ трудове ти служи само като срѣдство за достигваніе на нѣкакви си земни угоди; ако ти съ еднакво усърдіе си готовъ да завардеваш и лѣжата за собственната си полза; ако твоитѣ издирванія са биле само едни съмнѣнія, разбрѣчкваніе на умътъ и размѣщаніе на съвѣстѣта; ако най подиръ, неполагашъ душата си за истината, както Исусъ стори прѣдъ Ирода: то отдалечи са отъ кръста на истината.....

Нуждно ли е да са призовавѣтъ сички на име?— Сѣки, който носи името Христіанинъ, стани прѣдъ величайшийтъ кръстъ на истината и са испитай!— Ти си са кръстилъ въ смъртъта Христова; ти са облѣчи въ бѣлитѣ дрехи на заслугитѣ Христови; ти пріе обрѣчваніето на Св. Духъ, и вѣчно си сѣ сочиталъ съ Христа, като си са отрѣкалъ отъ свѣтътъ и діавола.— Какъ изпълнявашъ ти сичко това?— дѣ е невинностьта и духа?— дѣ е вѣ-

рата и вѣрността?— Кажи прѣдъ святия кръсть, какъвъ си ти: ученикъ ли или придатель, пріятель или клѣветникъ Христовъ?— Ако ти сичкія си животъ прокарвашъ тѣй, като чи не си влизалъ въ никакво обврѣзваніе съ свойтъ Спаситель; ако ти при сѣки случай изврѣшвашъ работитѣ си тѣй, като чи за тебе нѣма ни сѣдъ, ни вѣчностъ; ако ти си забравилъ своята длъжностъ къмъ Бога, чи той ще сѣди сѣкиго спорѣдъ дѣлата, и намѣсто него ти си станалъ сѣдія на ближнитѣ си; ако ти за свое убоженіе си далъ воля на устата си да испущатъ мръсни думи срѣща ближнія ти;— съ една рѣчь, ако ти си клѣветникъ и си далъ слобода на языка си да изговарялъжи и клѣвети, намѣсто да мълчи или говори истината: ти защо си дошелъ тука?— Защо съ нечестивитѣ си уста безпокоишь страдалница— Спаситель?— Отдалечи са отъ тука, за тебе има други Божества— иди тѣмъ са покланяй;— за тебе има други рани, иди тѣхъ цалувай!.....

Виждате, братія, чи при кръста Христовъ има доступъ и може са доближи само невинността и покаяніето; но какво да рѣчемъ за насъ?— какъ да съгласимъ нашата нечистота съ непрестѣпното това свято мѣсто?— Какъ да дѣрзнемъ да са приближимъ къмъ кръста на жиждодавца?— Дали любзаніето съ нечестиви уста, не ще отвори нови рани на прѣсвятийтѣ кръсть?!..... Но къмъ кого пакъ да отидиме? *„Нѣсть инаго подъ небесемъ, о немъ же подобаетъ Спаситися.“*

И тѣй нѣма други пѣть, нѣма друго що да вършимъ, освѣнъ да направимъ оноа, което направи и Петръ, който са отрѣче отъ Господа— Исуса.— Като излѣземъ отъ този храмъ; като са отдалечимъ отъ висящія на кръста, въ нѣкое усамотено свято мѣсто, да изміемъ съ жалостни сълзи сторенитѣ отъ насъ неправди, и да са обѣщаемъ, чи за напрѣдъ нѣма да са отричаме отъ Бога и

отъ святія Му законъ. Подиръ таквъ едно покаише,
Богъ нѣма да отблъсне и насъ и, ако не ни даде както
на покаянія Апостолъ ключоветъ отъ рая, то нѣма ба-
ремъ да затвори отъ насъ вратата на небесното цар-
ство. — Аминъ.

И.....

МАЙКО МОЯ!

Майко моя моя славо!

Ал' ти споменъ сіяе!

И сѣ мисля: че отъ споменъ

Сега чествата ще покара!...

И тя зовѣ за това често.....

— що би дѣте по-добро знаало? —

Но, ахъ, горко ми заплаква

Винаги ранено сърдце....

Защо ти мълчишъ— у гробъ....

Като да не си била жива....

Защо буйни сълзи да не видишъ,

Що мя жално на гробъ водишъ?...

Да плачѣ, а ти да мълчишъ,

И раненно ми сърдце да мѣчишъ?!

Майко моя, гдѣ е твое красно лице,

Що ма остави сама вдовица?

Зерь въ радость да н' живѣѣ,

А день и нощъ да милѣѣ?

Защо да питамъ чужди хора,

Що трѣба да работя?....

Богъ е съ мене и животъ ми пази,

Но душа ми за теб' чудно плачи:

Тежко и горко на онуй чедо,

Що безъ майка остане бедно.

Нѣма въ него буйна радость,

Нит' душевна красна сладость.

Често плаче и въздиша,
За майчина любовъ то издиша....
Но напраздно азъ та викамъ,
Майко моя, моя славо!
За менъ твой животъ угасна,
Ахъ, отъ свѣта ти изчезна!
Драга моя! далекко, далекко,
Ти отъ менъ отиде,
Четири голи стѣни,
Мой животъ скратяватъ.
Теб' сънувамъ, теб' споменувамъ,
Отъ сѣ сърдце хвалби ти въздавамъ:
За дет' си мене здрава отхранила,
И на правій пѣть с' трудъ отправила.
Такъвъ гласъ Богу отдавамъ:
Да са удостоишъ съ негово царство,
Съ вѣченъ животъ въ негово блаженство,
Ето и това за споменъ азъ написвамъ,
Отъ жалость и любовъ теб' посвещавамъ.

Въ Руссе.

М....

КАКЪ ПОЧИТАТЪ РИМОКАТОЛИЦИТЪ „ПАПАТА“

Папата е споредъ увѣреніето на Римокатолицитѣ, божественній човѣкъ и човѣческии богъ. Папата ималъ божественна власть и властѣта му е неограничена. А понеже ималъ той сѣщата власть, която има и Богъ, то никой неможалъ да размишлява за него не то да го осаждава. За него е на земята възможно сичко, както що е за Бога. Каквото е направилъ папата то е све едно, като чи ли е направено отъ самия Богъ. Той можалъ да направи сичко, както и Богъ. Само единъ Богъ билъ равенъ на папата. Той управлявалъ съ небеснитѣ и земнитѣ сътворенія. Папата е въ свѣта сѣщото каквото е и Богъ, т. е. споредъ както е душата въ тѣлото. На

папината властъ и воля било предадено сичко и никой нѣмалъ право да са противи нему. И ако би папата да опропасти безбройно число хора, то никой нѣмалъ право да го запита: *всесвятій отче!* Защо направи ти това съ хората? Папата можалъ да направи сичко онова което може и Богъ и то безъ погрешки. Папата ималъ синодъ съ Бога и въ този синодъ той билъ вратаръ и ключаръ. Никой нѣмалъ право да са оплаква противъ папата, или каквото е отъ него отсѣдено. Папата ималъ върховна властъ въ сичко. „*Papa habet utrumque gladium.*— Той носялъ два меча *oboiodu* остри, т. е. ималъ властъ надъ духовнитѣ и свѣтовнитѣ, надъ епископитѣ и священницитѣ, императоритѣ и надъ князоветѣ. Сичкитѣ чловѣци биле неговии подданици. Каквото той хвали или укорява, същото сѣкій билъ длъженъ да хвали или кори.

„Папата, казватъ Римокатолицитѣ: може да измѣни и самата природа въ нѣкои нѣща и отъ *нищо* да направи нѣщо. Той билъ въ състояніе да направи отъ неправда правда, той можалъ да направи сичко каквото му е угодно. Той можалъ да напада и на самитѣ Апостоли и противъ тѣхнитѣ правила. Той ималъ властъ да поправи онова, което намѣрялъ за непотрѣбно и въ самото евангеліе. Той можалъ да измѣни и онія тайнства които са установлени отъ самія Исусъ. Той можалъ да направи нѣщо, което е на насъ и нему непознато. Да са съимѣва човѣкъ върху неговото могущество — то било грѣхъ. Неговата властъ била по-голяма и по-обширна отъ властѣта на святцитѣ и ангелитѣ.

„Властѣта на папата е — продължаватъ да казватъ Римокатолицитѣ — неизмѣрна и неопредѣлена. Който отрича най-голямата властъ и първенство на папата, той грѣшалъ противъ Св. Духъ — той билъ Еретикъ. Папата ималъ властъ да отземе и подѣли царства, княжества и всяко имане. Папата добивалъ властѣта си направо отъ Бога, а царетѣ и князовитѣ — отъ него. Папата билъ върховенъ намѣстникъ отъ Бога и който би отказвалъ това, той билъ лъжецъ. Каквото нарѣди папата съ властѣта си, — то било нарѣдено отъ самія Богъ. Онзи който

не са покорява на папата, правялъ смъртеиъ грѣхъ. Сичко каквото прави папата, то било угодно Господу Богу. Папата можалъ да прави сичко онова, което прави и Богъ.

Още продължаватъ да казватъ Римокатолицитѣ: че папата билъ господарь надъ цѣль свѣтъ, царь надъ царетѣ т. е. той билъ видимій Богъ. Съ една речъ: папата е, казватъ Римокатолицитѣ, сичко: той билъ всемогущъ и непогрешимъ.

Ние нѣмаме никаква нужда да опровергавами това безбожно учение на Римокатолицитѣ. Можемъ само да кажемъ: че въ това вѣрва сѣкій Латинскій Епископъ, сѣкій *ксіонизъ*, (священникъ) и сѣкій вѣренъ Католикъ. — А при такава вѣра, не е чудно за дето има вече мнозина отъ Католицитѣ които са приели нашата Источно-Православна вѣра. — Сжщо и Американската църква отъ едно врѣме захвана да са приближава до нашата Источно-Православна. Мнозина отъ по-ученнитѣ Американци, които са посѣщавали нашитѣ църкви, похваляватъ нашитѣ религіозни обряди, а осжждаватъ тѣхнитѣ постѣпки, за дето оничтожили сичкитѣ обряди въ пѣрквата си, а въвели само една проповѣдь и друго нищо.

Миналата година, нѣкой си *Яковъ Кресталъ* протестански священникъ отъ Нюіоркъ, на 30 год. възраст, добъръ Богословъ, професоръ на Еленскій и Латинскій языкъ въ гимназіята въ сжщія градъ, още и писателъ на разни богословски книги, като са уверилъ въ истинната на Христіанското учение, приелъ Христіанската вѣра и отъ Протестанскій священникъ, станалъ священникъ на Источно-Православната църква. А днесъ сжществува въ Нюіоркъ най-знаменитъ градъ въ Севѣрна-Америка Православна църква, и на една литургія присжтствуваха два Американски епископи: Флоридскій епископъ *Юнгъ* и Тенесійскій — *Куинтаръ*.



С Л О В О

НА СВ. КИРИЛЪ И МЕТОДІЯ.

Многопочитаемо Сѣбраніе!

Поминайте наставники ваша, нже глаголаша вамъ слово Божіе; нхже възрающе на скончаніе жителства, подражавайте вѣрк нхъ (Євр. XIII.)

До втората половина на IX вѣкъ нашитѣ прадѣди Славяни бѣхъ *Язичници*: тѣ ся кланяхъ на идолитѣ, а обожявахъ твореніята на мѣсто истиннаго и живаго Бога. Тѣмніятъ облакъ на невѣжеството владѣеше надъ Славянскій хоризонтъ. Тѣ бѣхъ прости и диви; не знаяхъ що е *правда*, *милосердіе* и *человѣколюбіе*. Тѣ бѣхъ прави варвари; убиваніето за тѣхъ не бѣше нищо; майката имаше право да убіе своето първо женско дѣте, а старитѣ родителіе имахъ това право надъ всичкитѣ си невини и чейжки дѣчица; жената слѣдъ смъртьта на мъжа си трѣбаше да ся зарови жива заедно съ него. Съ груби нѣрави сѣ били въобще всичкитѣ язичници. съ груби нѣрави сѣ и днесъ всичкитѣ диви народи, послѣдователи на язичеството. Само Спасителната Христова наука, е била въ състояніе да просвѣти най-проститѣ народи; само богооткровената Христіанска вѣра е имала тѣзи силъ да укроти най-дивитѣ най-жестокигъ варвари. Въ първитѣ вѣкове Апостолитѣ съ голѣми мъки и съ опасностьта на живота си проповѣдвахъ Евангеліето. Много невинни жъртви падахъ за распространеніето на Христіанскѣта вѣрѣ; много народи (чѣсть отъ Іудейтѣ, Грьцитѣ, Римлянетѣ и много Германски племена) бѣхъ приели Христіанскѣта вѣрѣ, а Славянитѣ още кисняхъ въ язичество и въ невѣжеството. Най сетѣ ся появи и тѣзи чудна епоха, въ която ся покрѣстихъ Славянитѣ. Тѣзи чудна епоха за Славянитѣ е IX столѣтіе, въ което роднитѣ братія Михаилъ и Константинъ философъ, наречени въ монашеството *Методій* и *Кирилъ*, ся явихъ въ Славянскитѣ земи, по вольтѣ на Грьцкій царь Михаилъ и

по благословеніето на Цариградскѣтъ църквѣ, за да кръстятъ Славянетѣ. Славянетѣ тяжко сѣ прѣминували въ Христіанството; тяжко сѣ отстѣживали отъ своитѣ народни обичаи; не сѣ можали лесно да прѣжялатъ своитѣ богове. Отъ всичкитѣ Славяни Българетѣ сѣ удостоиха да станѣтъ най-първи послѣдователи Христови. Тѣ сѣ покрѣстиха, както знаемъ, во царуваніето на царъ Бориса въ 865 л. Послѣ Българетѣ сѣ покрѣстиха: Сърбитѣ, Хърватитѣ, Словенците. Чехитѣ и Моравцитѣ.

Кирилъ и Методій посѣяха словото Божіе, между Славянитѣ; тѣ имъ предадохъ истинската Христіанскѣ наука, която е за насъ най-скѣпоцѣнно съкровище; тѣ ги извадиха изъ тъмнинѣтъ на язичеството, и ги научиха какъ да бѣдѣтъ благополучни въ този животъ, а блажени въ онзи; тѣ истребиха всичкитѣ варварски обичаи; тѣ ни научиха че всинца сме равни прѣдъ Бога, че робѣтъ не е робъ нѣ братъ на Господаря си, че жената не е робиня, нѣ другарка на мъжа си, и че всинца трѣба да сѣ обичаеми като братія и като синове на Отца Небеснаго.

Да би сѣ распространила по-скоро Христіанскѣтъ наука между този голѣмъ народъ, Св. Кирилъ и Методій прѣдприехъ друго свято дѣло: да прѣвождатъ Св. Писаніе отъ Еленскій на Славянскій или Старо-Българскій языкъ. Нѣ Славянитѣ въ онова врѣмя като нѣмахъ букви; за това тія двама равноапостоли бѣхъ принудени да ги изнамѣрятъ сами. Св. Кирилъ и Методій прѣведохъ Св. Писаніе и го дадохъ въ рѣцетѣ на народа; тѣ прѣведохъ и богослужебнитѣ книги, съ които днесъ сѣ служатъ всичкитѣ Православни Славяни.— И тъй отъ Св. Кирила и Методія имаме буквитѣ, тѣзи безцѣнни органи, чрѣзъ които най-лесно сѣ распространява просвѣщеніето между чловѣцитѣ. Слѣдователно тѣ сѣ нашитѣ Просвѣтители и Първоучители; тѣ ни отвориха умственнитѣ очи; и тѣ сѣ основатели на нашатѣ книжевность.

Тѣ сѣ направили най-голѣмо добро на своето по-

томство; сѣмената, които сѣ посѣяли даватъ отъ годинѣ на годинѣ по-голъми плодове, нашата книжевностъ, църквитѣ ни, училищата, и въобще всичкитѣ ни учебни заведения, сѣ плодъ на посѣянитѣ отъ тѣхъ сѣмена.

Всичкитѣ Христіански добродѣтели сѣ украсявали душѣтъ на нашитѣ Просвѣтители, тѣ са отрекохъ отъ всичкитѣ свѣтски радости, и отхвърлихъ всякъ земнѣ славѣ; за да просвѣтѣтъ Славянскія народъ. На мѣсто да живѣѣтъ спокойно, тѣ прѣдпочетохъ да живѣѣтъ просто въ молитвѣ и постъ само и само да постигнѣтъ своятъ святъ цѣль.

Ако да не бѣхъ тѣя двамата братя, кой знае колко врѣмя още щѣхъ Славянитѣ да живѣѣтъ въ язычеството и заблужденіето. Много Славяни щѣхъ да се отдадѣтъ на чюждѣ книжнина, да освоятъ чюжди обичаи и нѣрави, и да се слеятъ малко по малко въ други народи; слѣдователно Славянскій народъ не би билъ до толкось многоброенъ споредъ както е днесъ. Нашята книжнина, нашето умствено и социално развитіе щѣше да бѣде много долно.

За толкось добрини, за толкось жъртви, за толкось мъжки, що сѣ претърпѣли Св. Кирилъ и Методій отъ Западнѣтъ Римскѣ църквѣ, ній, като тѣхни потомци трѣба да сме признателни, и винаги да славиме тѣхнитѣ славни дѣла, особено въ този радостній день. Ето, Почитаеми Господа и Господжи, защо почитаме тѣхнѣтъ паметъ, и защо се повторява днешнѣто тържество всякъ годинѣ въ това врѣмя за честь на нашитѣ святи просвѣтители. Ето главната причина която ни е събрала днесъ въ това мѣсто за да славиме Славянскитѣ Равноапостоли за тѣхнитѣ богоугодни дѣла. Самото св. Писаніе ни налага тѣзи длъжностъ къмъ нашитѣ наставници: *Поминайте наставники ваша, иже глаголаша вамъ слово Бо-*

жїе: и хже взирающе на скончаіе жителства, подражавайте вѣрѣ ихъ.

Нѣ не е доволно само да славимъ нашитѣ Просвѣтителѣ, и да правимъ тѣржество въ тѣхнѣхъ честь. Това не би било отъ никаквѣ ползѣ, когато ній не бихме ся потрудили да подражаваме тѣхнитѣ спасоносни примѣри. Житіето на Св. Кирилъ и Методій ни учи че трѣба да ся труди свѣкій спорѣдъ силитѣ си за народното Просвѣщеніе. Длѣжни сме да отваряи училища, читалища и други учебни заведенія, нашитѣ родолюбиви общини имѣхъ тѣзи свѣта. длѣжность да помагатъ матеріално за народното просвѣщеніе, защото отъ просвѣщеніето зависѣи напрѣдкѣтъ на единъ народъ. Сжщо тѣи и народнитѣ Пастѣри и учителіе сѣ длѣжни да ся трудятъ за распространеніето на просвѣщеніето по-между народа. Тѣ твърдѣ добрѣ познаватъ бѣдното състояніе на народа въ това отношеніе. Народното просвѣщеніе е въ тѣхнитѣ рѣцѣ. Но има нѣкой опасни неприятели, които припятствуватъ на народното просвѣщеніе и напрѣдваніе. Тези неприятели сѣ: *несгласіето, гоненіята, завиетѣта, члѣстното користолюбіе* и пр. За това ній трѣба да иско-ренимъ тѣзи пороци, ако желаемъ да напреднемъ. Тѣи трѣба да постѣпваме ако искаме да ся наречемъ послѣдователи на Св. Кирила и Методія. Ако работимъ на това поле, ако вървимъ по този пѣтъ, и ній ще ся удостоимъ за малко врѣмя да ся успорѣдимъ съ другитѣ Европѣйски просвѣтени народи; и за насъ ще ся отворятъ въ бѣдѣще по-славни врѣмена подѣ свѣнкѣтъ на милостивія ни царь. Дай Боже!

Берберовичъ.

Тулча 11 Мая 1872.



ПОДАРЪЦИ:

 Г-нъ Вичо К. Гранчаровъ въ гор. Орѣховица, подарява десѣтъ год. теченіѣ отъ „Слава“ на Ц-градското Читалище, за да ги разподѣли то въ даръ по Македоніѣ, гдѣто намѣри за нужно. — Освѣнъ този подарѣкъ Г-му отъ родолюбіе, като желае съществуваніето на листѣта ни, безъ да ни познава лично, обещава ни една голѣма помощъ, съ което заслужава да му изразимъ явно признателността си, като му пожелаемъ добъръ успѣхъ въ заниманіето, и особено благодареніе на съчувствіето. Доволно е пріятелю, за дето ни спомогнахте съ подарѣците си, а колкото за извънредната ви помощъ, която ни общавате драговолно, ние несмѣемъ за сега да ѣхъ приедемъ, но ѣхъ считаме като пріета. Да сте живи.

Издат.

— Г-нъ К. П. С. Тополскій въ Орѣхово, подарява едно год. теченіе за ученичкитѣ въ двѣмъ училище въ отечеството си Конрившица.

КНИЖЕВНО ИЗВѢСТІЕ.

Тѣ дни дадохме подъ печатъ първата книжка „Педагогически поученія“ която ще съдържава: 1.) предговоръ. 2.) Важността на образованіето. 3.) учителѣтъ трѣба да познае нравѣтъ на сѣкій ученикъ. 4.) дѣтето трѣба да се развива природно. 5.) какво да прави учителѣтъ съ онѣя ученици, които лѣжатъ, и какъ да ги отъ учи отъ това. 6.) запази дѣтето да не згрѣши съ добро, а не съ наказаніе. 7.) общи правила за преподаваніето. — Книжката ще излѣзе отъ двѣ печатни коли на 8-нж. Цѣна съвсемъ умеренна гр. 1½. Молимъ Г-да пріятелитѣ си да са потрудатъ да ни запишатъ Спомощници, като ни явѣтъ по колко книжки да имъ испроводимъ. Книжкитѣ ще слѣдватъ редовно, ако са събере нуждното число Спомощници. — Да ли сме сполучили въ това предпріятіе? Тъ ва нека покаже дѣлото, а не думитѣ ни. — Голѣма полза ще ни принесѣтъ въ този случай онѣя Г-да, които би ни испроводили стойността за листа, сѣщо и за разнитѣ книжки, които сме имъ испроводили за продажъ. На което ще имъ бъдемъ крайно благодарни.

Издат.

Издатель: Т. Х. СТАНЧЕВЪ.

Въ Печатницѣтъ на Дунавскѣтъ Область.

— (طونه ولايتى مطبعه سنده باصله مشد) —